

అరణ్యపర్వము - జ్ఞానవ్రతము

విఘ్నేశ్వర ధ్యానమ్

నమస్తే గణనాథాయ గణానాం పతయే నమః ।
భక్తిప్రియాయ దేవేశ భక్తేభ్యః సుఖదాయక ॥

శ్రీనివాస ధ్యానమ్

అనన్తవేదసంవేద్యం నిర్దోషం గుణసాగరమ్ ।
అతీంద్రియం నిత్యముక్తం శ్రీనివాసం భజేనిశమ్ ॥

శ్రీ కృష్ణ ధ్యానమ్

వందే నవఘనశ్యామం పీతకాశేయవాససమ్ ।
సానన్దం సున్దరం శుద్ధం శ్రీకృష్ణం ప్రకృతేః పరమ్ ॥

వ్యాస ధ్యానమ్

వేదవ్యాసం స్వాత్మరూపం సత్యసన్దం పరాయణమ్ ।
శాన్తం జితేంద్రియక్రోధం సశిష్యం ప్రణమామ్యహమ్ ॥

అథ సంకల్పః

శ్రీమదాదివరాహక్షేత్రే, విరాజమానస్య, జగద్రక్షణార్థమవతీర్ణస్య, శ్రీమదఖి-
లాండకోటిబ్రహ్మాండనాయకస్య, శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామినః,
పరిపూర్ణానుగ్రహేణ, సర్వేషాం, భక్తజనానామ్, ఆధివ్యాధినివృత్తిద్వారా,
ఆయురారోగ్యైశ్వర్యాభివృద్ధ్యర్థం, సర్వారిష్టనివృత్తిద్వారా సకలశ్రేయోఽ-
భివృద్ధ్యర్థం, ధర్మార్థకామమోక్షాఖ్య, చతుర్విధ, పురుషార్థసిద్ధ్యర్థం,
సమస్తపాపక్షయార్థం, శ్రీపరమేశ్వరప్రీత్యర్థం శ్రీమన్మహాభారతే, వనపర్వణి,
యథాశక్తి, ద్వాదశోధ్యాయాంతర్గత శ్లోకపారాయణం, ఆచార్యముఖేన
కరిష్యామహే.

శ్రీకృష్ణపరబ్రహ్మణే నమః

అథ భీమోఽభ్యువాచైనాం సాభిమానమిదం వచః |
నోద్వీజేయమహం తస్మాత్ నిహనిష్యేఽహమాగతమ్ || 12-100 ||

తయోః శ్రుత్వా తు సంజల్పమ్ ఆగచ్ఛద్రాక్షసాధమః |
భీమరూపో మహానాదాన్ విస్ఫుజన్భీమదర్శనః || 12-101 ||

రాక్షస ఉవాచ |

కేన సార్థం కథయసి ఆనయైనం మమాంతికమ్ |
హిడింబే భక్షయిష్యామః న చిరం కర్తుమర్హసి || 12-102 ||

సా కృపాసంగృహీతేన హృదయేన మనస్వినీ |
వైనమైచ్ఛత్తదాఖ్యాతుమ్ అనుక్రోశాదనిందితా || 12-103 ||

స నాదాన్వినదన్ష్టోరాన్ రాక్షసః పురుషాదకః |
అభ్యద్రవత వేగేన భీమసేనం తదా కిల || 12-104 ||

తమభిద్రుత్య సంక్రుద్ధః వేగేన మహతా బలీ |
అగృహ్లాత్పాణినా పాణిం భీమసేనస్య రాక్షసః || 12-105 ||

ఇంద్రాశనిసనుస్పర్శం వజ్రసంహననం దృఢమ్ |
సంహత్య భీమసేనాయ వ్యాక్షి పత్యహసా కరమ్ || 12-106 ||

గృహీతం పాణినా పాణిం భీమసేనస్య రక్షసా |
నాన్మృష్యత మహాబాహుః తత్రాక్రుద్ధ్యద్భుకోదరః || 12-107 ||

తదాసీత్తుములం యుద్ధం భీమసేనహిడింబయోః |
సర్వాస్త్రవిదుషోర్ష్టోరం వృత్రవాసవయోరివ || 12-108 ||

విక్రీడ్య సుచిరం భీమః రాక్షసేన సహానఘ |
నిజఘాన మహావీర్యస్తం తదా నిర్బలం బలీ || 12-109 ||

హత్వా హిడింబం భీమోఽథ ప్రస్థితో భ్రాతృభిః సహ ।
హిడింబామగ్రతః కృత్వా యస్యాం జాతో ఘటోత్కచః ॥ 12-110॥

తతః సంప్రాద్రవన్సర్వే సహ మాత్రా పరంతపాః ।
ఏకచక్రామభిముఖాః సంవృతాః బ్రాహ్మణవ్రజైః ॥ 12-111॥

ప్రస్థానే వ్యాస ఏషాం చ మంత్రీ ప్రియహితే రతః ।
తతోఽగచ్ఛన్నేకచక్రాం పాణ్డవాః సంశితవ్రతాః ॥ 12-112॥

తత్రాప్యాసాదయామాసుః బకం నామ మహాబలమ్ ।
పురుషాదం ప్రతిభయం హిడింబేనైవ సంమితమ్ ॥ 12-113॥

తం చాపి వినిహత్యోగ్రం భీమః ప్రహరతాం వరః ।
సహితో భ్రాతృభిః సర్వైః ద్రుపదస్య పురం యయా ॥ 12-114॥

లబ్ధాఽహమపి తత్రైవ వసతా సవ్యసాచినా ।
యథా త్వయా జితా కృష్ణరుక్మిణీ భీష్మకాత్మజా ॥ 12-115॥

ఏవం సుయుధ్ధే పార్థేన జితాహం మధుసూదన ।
స్వయంవరే మహాత్కర్మ కృత్వా న సుకరం పరైః ॥ 12-116॥

ఏవం క్షేణైః సుబహుభిః క్లిశ్యమానా సుదుఃఖితా ।
నివసామ్యార్యయా హీనా కృష్ణ ధౌమ్యపురఃసరా ॥ 12-117॥

త ఇమే సింహవిక్రాంతాః వీర్యేణాభ్యధికాః పరైః ।
విహీనైః పరిక్లిశ్యంతీం సము పైక్షంత మాం కథమ్ ॥ 12-118॥

ఏతాదృశాని దుఃఖాని సహంతీ దుర్బలీయసామ్ ।
దీర్ఘకాలం ప్రదీప్తాఽస్మి పాపానాం పాపకర్మణామ్ ॥ 12-119॥

కులే మహతి జాతాస్మి దివ్యేన విధినా కిల ।
పాండవనాం ప్రియా భార్యా స్నుషా పాండోర్మహాత్మనః ॥ 12-120॥

కచగ్రహమనుప్రాప్తా సాస్మి కృష్ణ వరా సతీ ।
పంచానాం పాండుపుత్రాణాం ప్రేక్షతాం మధుసూదన ॥ 12-121॥

ఇత్యుక్త్యా ప్రారుదత్కృష్ణా ముఖం ప్రచ్ఛాద్య పాణినా ।
పద్మకోశప్రకాశేన మృదునా మృదుభాషిణీ ॥ 12-122॥

స్తనావపతితౌ పీనౌ సుజాతౌ శుభలక్షణౌ ।
అభ్యవర్షత పాంచాలీ దుఃఖజైరశ్రుబిందుభిః ॥ 12-123॥

చక్షుషీ పరిమార్జంతీ నిఃశ్వసంతీ పునఃపునః ।
బాష్పపూర్ణేన కంఠేన క్రుద్ధా వచనమబ్రవీత్ ॥ 12-124॥

నైవ మే పతయః సంతి న పుత్రా న చ బాంధవాః ।
న భ్రాతరో న చ పితా నైవ త్వం మధుసూదన ॥ 12-125॥

యే మాం విప్రకృతాం క్షుద్రైః ఉపేక్షధ్వం విశోకవాత్ ।
న చ మే శామ్యతే దుఃఖం కర్ణో యత్ ప్రాహసత్ తదా ॥ 12-126॥

చతుర్భిః కారణైః కృష్ణ త్వయా రక్ష్యాస్మి నిత్యశః ।
సంబంధాత్ గౌరవాత్పఖ్యాత్ ప్రభుత్వేనైవ కేశవ ॥ 12-127॥

వైశంపాయన ఉవాచ

అథ తామబ్రవీత్కృష్ణః తస్మిన్వీరసమాగమే ।

వాసుదేవ ఉవాచ

రోదిష్యంతి స్త్రియో హ్యేవం యేషాం క్రుద్ధాసి భావిని ।
బీభత్సుశరసంఘన్నాన్ శోణితౌఘపరిఘ్నతాన్ ॥ 12-128॥

నిహతాన్వల్లభాన్వీక్ష్య శయానాన్ వసుధాతలే ।
యత్సమర్థం పాండవనాం తత్కరిష్యామి మా శుచః ॥ 12-129॥

సత్యం తే ప్రతిజానామి రాజ్ఞాం రాజ్ఞీ భవిష్యసి ।
పతేద్ద్యార్హినువాన్ శీర్యేత్పుథివీ శకలీ భవేత్ ॥ 12-130॥

శుష్కేత్తోయనిధిః కృష్ణే న మే మోఘం వచో భవేత్ ।
తచ్ఛ్రుత్వా ద్రౌపదీ వాక్యం ప్రతివాక్యమథాచ్యుతాత్ ॥ 12-131 ॥

సాచీకృతమవేక్షత్ సా సాంచాలీ మధ్యమం పతిమ్ ।
ఆబభాషే మహారాజ ద్రౌపదీమర్జునస్తదా ॥ 12-132 ॥

మా రోదీః శుభతావ్రాక్షి యదాహ మధుసూదనః ।
తథా తద్భవితా దేవి నాన్యథా వరవర్ణిని ॥ 12-133 ॥

దృష్టద్యుమ్న ఉవాచ

అహం ద్రోణం హనిష్యామి శిఖండీ తు పితామహమ్ ।
దుర్యోధనం భీమసేనః కర్ణం హంతా ధనంజయః ॥ 12-134 ॥

రామకృష్ణౌ వ్యపాశ్రిత్య అజేయాః స్మ రణే స్వసః ।
అపి వృత్రహణా యుద్ధే కిం పునర్లుతరాష్ట్రజేః ॥ 12-135 ॥

వైశంపాయన ఉవాచ

ఇత్యుక్తేఽభిముఖా వీరాః నాసుదేవముపాస్థితాః ।
తేషాం మధ్యే మహాబాహుః కేశవో వాక్యమబ్రవీత్ ॥ 12-136 ॥

ఇతి శ్రీమహాభారతే వనపర్వాంతర్గత అర్జునాభిగమనపర్వణి
ద్రౌపద్యాశ్వాసనే ద్వాదశోఽధ్యాయః ॥ 12 ॥

శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామి వారి గోవిందనామోపనిషత్

అథ క్షమాప్తార్థనా

యదక్షరపదభ్రష్టం మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।
తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ నమోఽస్తుతే ॥

అథ లోకక్షేమప్రార్థనా

స్వస్తిప్రజాభ్యః పరిపాలయంతాం న్యాయ్యేనమార్గేణ మహీం మహీశాః ।
గోబ్రాహ్మణేభ్యశ్చుభమస్తు నిత్యం లోకాస్సమస్తాస్సుఖినో భవన్తు ॥

అథ భగవత్సమర్పణమ్

కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్స్వభావాత్ ।
కరోమి యద్యత్సకలం పరస్మై నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

అథ మంగళమ్

శ్రీయఃకాంతాయ కళ్యాణనిధయే నిధయేఽర్థినామ్ ।
శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥

